Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Tatiana Balan

Dosarul nr. 2r-492/24
(2-23164042-02-2r-09022024)

D E C I Z I E

4 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Anatol Pahopol
Judecători Dorin Dulghieru și Ruxanda Pulbere

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul lui Eșanu Grigore, avocatul Pavliuc Ghenadie,

în cauza civilă la cererea înaintată de Eșanu Grigore împotriva Vozian Veronicăi, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexeenco Olga, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024, prin care s-a respins cererea înaintată de Eșanu Grigore împotriva Vozian Veronicăi, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexeenco Olga, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 16 noiembrie 2023 Eșanu Grigore s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Vozian Veronicăi, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexeenco Olga, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc și anularea încheierii privind încasarea restanței la pensia de întreținere din 15 februarie 2022.
2. În motivarea cererii a invocat că la 8 noiembrie 2023 a făcut cunoștință cu încheierea executorului judecătoresc din 15 februarie 2022 privind stabilirea restanței la pensia de întreținere, conform căreia urmează a fi încasată de la el suma de 236 274,79 de lei, calculată pentru perioada 1 august 2013 – 28 februarie 2022 (inclusiv), reieșind din salariul mediu pe țară existent la momentul determinării restanței, adică pe anul 2022, fiind indicat că, pensia de întreținere urmează a fi calculată din salariu mediu pe republică, ce constituie 9175,70 de lei și conform comunicatului informativ prezentat de Serviciul Statistică, ¼ este egal cu 2 293,93 de lei.
3. A considerat că, în cazul în care procedura de executare menționată în încheierea din 15 februarie 2022 ar fi fost intentată la 26 septembrie 2011, conform art. 70 din Codul de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în

cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil, un termen de 12 ani nu reprezintă un termen rezonabil pentru o procedură de executare, iar răstimpul între emiterea încheierii de intentare a procedurii de executare și emiterea încheierii de stabilire a restanței de 11 ani la fel nu este o perioadă încadrată în norma legală

4. A invocat că la efectuarea calculului restanței la pensia de întreținere, executorul judecătoresc trebuia să facă calculul restanței în dependență de salariul mediu pentru fiecare an în parte, ori acesta diferă esențial de la un an la altul. Conducându-se de datele Biroului Național de Statistică, suma este mai mică decît cea calculată de către executorul judecătoresc.
5. Totodată, în textul încheierii din 15 februarie 2022, executorul judecătoresc nu a indicat dacă debitorul a achitat ceva din pensia de întreținere și dacă a achitat, era necesar să indice pentru care perioadă au fost achitate sumele cu titlu de pensie de întreținere. Această circumstanță este foarte importantă, deoarece dacă atribuie achitarea la prima perioadă a procedurii de executare, atunci din suma respectivă pot fi acoperite mai multe luni de achitare a pensiei de întreținere și invers dacă atribuie achitarea la ultima perioadă.
6. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024 s-a respins cererea înaintată de Eșanu Grigore împotriva Vozian Veronicăi, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexeenco Olga, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, ca neîntemeiată.
7. În motivarea soluției sale, prima instanță, invocând că debitorul a cunoscut despre existența procedurii de executare și începând cu 15 februarie 2022 a făcut plăți parțiale prin intermediul mamei sale și, anume, la 15 februarie 2022 - 35419,59 de lei, la 24 august 2022 – 17 269,23 de lei și la 3 iulie 2023 – 9 090,91 de lei, a concluzionat că încheierea executorului judecătoresc nr.025pa-27r/12 din 15 februarie 2022 privind încasarea restanței la pensia de întreținere este legală și întemeiată.

Solicitarea recurentului:

8. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 2 februarie 2024, reprezentantul lui Eșanu Grigore, avocatul Pavliuc Ghenadie a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu admitea cererii de contestare a actului executorului judecătoresc în modul formulat.

Argumentele părților:

9. În motivarea recursului reprezentantul lui Eșanu Grigore, avocatul Pavliuc Ghenadie, reiterând circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea privind contestarea actelor executorului judecătoresc, a invocat că instanța de fond nu a dat o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate la dosar, totodată acordând prioritate probelor prezentate de către executorul judecătoresc.
10. Prezentând referință asupra recursului declarat, intimata Vozian Veronica a solicitat respingerea recursului, motivând că pentru comportamentul de rea-credință a

debitorului pensiei de întreținere, manifestat prin eschivarea de la plata acesteia, Eșanu Grigore a fost tras la răspundere contravențională, ulterior, penală.

11. Încheierea contestată nu este unica prin care a fost stabilită restanța la plata pensiei de întreținere, mai mult, acesta a fost stabilită din salariu mediu pe țară existent la momentul determinării restanței, conform art. 114 alin.(4) Cod de executare.
12. Cu referire la faptul că executorul judecătoresc nu a inclus sumele achitate de debitor, a subliniat că acestea au fost efectuate ulterior emiterii încheierii contestate.

Termenul de declarare a recursului:

13. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *"termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii".*
14. Colegiul Civil, constatând că prin recursul înaintat la 2 februarie 2024 se contestă încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024, conchide că acesta a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

15. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de fond, reieșind din considerentele ce succed.
16. Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă *"curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii".*
17. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *"recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților".*
18. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă *"instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea."*
19. Din materialele cauzei s-a constatat că potrivit titlului executoriu nr. 2-581/10 din 23 aprilie 2010, emis de către Judecătoria Botanica, mun. Chișinău, a fost încasată de la Grigore Eșanu în beneficiul Eșanu Veronicăi pensia pentru întreținerea copilului minor, *****, născut la *****, în mărime de ¼ din toate veniturile lunar, începând cu 4 noiembrie 2009 până la atingerea majoratului de către copil.
20. La 26 septembrie 2011, creditorul Vozian Veronica s-a adresat către executorul judecătoresc Alexeenco Olga cu cerere privind primirea spre executare a documentului executoriu nr. 2-581/10 din 23 aprilie 2010, astfel, prin încheierea nr. 025-341/11 din 26 septembrie 2011, executorul judecătoresc a primit spre executare documentul executoriu respectiv și a intentat procedura de executare a acestuia.

21. Tot la 26 septembrie 2011, executorul judecătoresc a emis încheierile nr. 025-341/11 privind asigurarea executării documentului executoriu, întreprinzând în vederea executării documentului executoriu și alte acțiuni, anume la 28 martie 2012 și repetat la 4 iulie 2012, la cererile creditorului, a înaintat demersuri cu privire la aplicarea în privința debitorului a interdicției de a părăsi țara, stabilind că Eșanu Grigore activează, la 5 septembrie 2013 a transmis documentul executoriu și încheierile privind încasarea restanței la pensia de întreținere la contabilitate pentru efectuarea reținerilor, pensia de întreținere fiind reținută parțial în sumă de 4 290 de lei, la 29 octombrie 2020 repetat a emis încheierea privind asigurarea executării documentului executoriu.
22. De asemenea, din suportul probatoriu urmează că la 13 februarie 2012, creditorul Vozian Veronica s-a adresat către executorul judecătoresc Alexeenco Olga cu cerere privind calcularea restanței la pensia de întreținere începând cu 26 septembrie 2011 și prin încheierea executorului judecătoresc nr. 025pa-27r/12 din 22 februarie 2012 a fost stabilită lui Eșanu Grigore datoria la pensia de întreținere a copilului minor ***** în sumă de 4 146,45 de lei pentru perioada 26 septembrie 2011 – 1 martie 2012 (inclusiv), încheierea fiind recepționată de către debitor la 2 martie 2012.
23. La 12 iulie 2013 creditorul Vozian Veronica s-a adresat repetat către executorul judecătoresc cu cerere privind calcularea restanței la pensia de întreținere pentru perioada 22 februarie 2012 – 1 august 2013 și prin încheierea executorului judecătoresc nr. 025pa-27r/12 din 18 iulie 2013 a fost stabilită restanța la pensia de întreținere a copilului minor în sumă de 15 893,81 de lei pentru perioada 1 martie 2012 – 1 august 2013 (inclusiv).
24. Ulterior, prin încheierea executorului judecătoresc nr. 025pa-27r/12 din 15 februarie 2022 a fost stabilită lui Eșanu Grigore restanța la pensia de întreținere a copilului minor ***** în sumă de 236 274,79 de lei pentru perioada 1 august 2013 – 28 februarie 2022 (inclusiv).
25. Din încheierea executorului judecătoresc din 15 februarie 2022 rezultă că cuantumul restanței la plata pensiei de întreținere a fost determinat de către executorul judecătoresc pornindu-se de la salariul mediu pe țară existent la momentul determinării restanței în legătură cu faptul că debitorul nu este încadrat în câmpul muncii și nu a prezentat acte ce confirmă salariul și/sau venituri ale sale, prin urmare ¼ din 9 175,70 de lei, conform comunicatului informativ prezentat de Serviciul Statistică, este egal cu 2 293,93 de lei.
26. Totodată, începând cu 15 februarie 2022 debitorul a făcut plăți parțiale în contul stingerii restanței la plata pensiei de întreținere și, anume, la 15 februarie 2022 - 35419,59 lei, la 24 august 2022 – 17 269,23 lei și la 3 iulie 2023 – 9 090,91 lei.
27. Invocând că executorul judecătoresc urma să calculeze restanța la pensia de întreținere din salariul mediu pentru fiecare an în parte, precum și că nu a reflectat sumele achitate în vederea executării documentului executoriu, debitorul Eșanu Grigore a contestat în instanță încheierea executorului judecătoresc din 15 februarie 2022.

28. În contextul contestației înaintate, Colegiul civil reține că potrivit prevederilor art. 161 alin. (1) Cod de executare *”actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terții care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege”.*
29. În temeiul prevederilor art.162 alin. (1) din Codul de executare ”*actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanții la procesul de executare în termen de 15 zile, dacă legea nu prevede altfel. Terții care nu au participat la procesul de executare pot contesta actele de executare, întocmite de executorul judecătoresc, în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte”.*
30. În conformitate cu art. 163 alin. (1)-(3) Cod de executare ” *reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare şi să dea explicații scrise referitoare la actele contestate. În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probațiunii este pusă în seama reclamantului. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc, legale în fond, nu pot fi anulate pe motive formale”.*
31. Conform art. 10 alin.(1) și alin.(2) Cod de executare *”executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligațiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare”.*
32. Potrivit art. 44 alin.(3) Cod de executare *”debitorul este obligat să execute documentul executoriu, să declare în scris, pe propria răspundere, executorului judecătoresc, la solicitarea acestuia, toate veniturile, drepturile de creanţă deţinute şi bunurile sale, inclusiv cele care se află în proprietate comună pe cote-părţi, în devălmăşie sau care sînt gajate, precum şi locul aflării lor. Aceeaşi obligaţie revine şi conducătorilor, contabililor şi fondatorilor persoanei juridice debitor. Nerespectarea acestei obligaţii atrage răspunderea prevăzută de lege”.*
33. În temeiul art. 114 alin.(1) Cod de executare *”modul de încasare a pensiei de întreţinere şi a restanţelor la pensie este reglementat de Codul familiei”, iar în acord cu alin.(3)-(4) a aceluiași articol ” în cazul în care documentul executoriu este în proces de executare, iar pensia de întreţinere nu a fost reţinută, cuantumul restanţei se determină de către executorul judecătoresc pentru toată perioada anterioară*

printr-o încheiere motivată. Dacă debitorul nu a lucrat sau nu a beneficiat de prestaţii sociale în perioada în care s-a format restanţa sau nu a prezentat acte ce confirmă salariul şi/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanţei la pensia de întreţinere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe ţară existent la momentul determinării restanţei".

34. Art. 104 Codul familei prevede că *"pensia de întreţinere se încasează pentru perioada anterioară în baza contractului privind plata pensiei de întreţinere sau a titlului executoriu, în limitele a cel mult 3 ani din momentul prezentării contractului sau a titlului executoriu respectiv. Dacă pensia de întreţinere nu s-a încasat din culpa debitorului întreţinerii, restanţa ei se reţine, prin derogare de la prevederile alin.(1), pentru toată perioada anterioară. Suma restanţei se determină pornindu-se de la cuantumul pensiei de întreţinere stabilit de instanţa judecătorească sau de contractul corespunzător. Suma restanţei la pensia de întreţinere pentru copiii minori se determină pornindu-se de la salariul şi/sau alte venituri ale debitorului. Dacă debitorul nu a lucrat în perioada în care s-a format restanţa sau nu a prezentat actele ce confirmă salariul şi/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanţei la pensia de întreţinere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe ţară la data determinării restanţei. Dacă părţile nu sînt de acord cu suma restanţei calculate sau situaţia financiar-materială a debitorului nu permite achitarea în conformitate cu alin.(1), ele sînt în drept să se adreseze cu o cerere în judecată pentru a se stabili suma concretă a restanţei. Suma restanţei la pensia de întreţinere poate fi contestată în modul stabilit de legislaţie.*
35. Aplicând prevederile legale menționate supra situației din speță, instanța de recurs subliniază două aspecte importate: primul – că legea stabilește expres în cazul în care documentul executoriu este în proces de executare, iar pensia de întreţinere nu a fost reţinută restanța la plata pensiei de întreținere se stabilește pentru toată perioada anterioară, pornindu-se de la salariul mediu pe ţară existent la momentul determinării restanţei și al doilea – că legea condiționează determinarea de către executorul judecătoresc a cuantumului restanţei la pensia de întreţinere reieșind de la salariul mediu pe ţară la data determinării restanţei de faptul neprezentării de către debitor a actelor ce confirmă salariul şi/sau alte venituri ale sale în perioada în care s-a format restanţa.
36. Cu referire la al doilea aspect, Colegiul menționează că reglementarea respectivă asigură ca mărimea pensiei de întreținere să fie ajustată realităților economice de la data achitării acesteia.
37. În speță, debitorul/recurentul Eșanu Grigore nu a prezentat executorului judecătoresc acte că în perioada 1 august 2013 – 28 februarie 2022 (inclusiv) a lucrat sau a avut alte venituri.
38. Astfel, Colegiul în acord cu concluzia primei instanțe menționează că executorul judecătoresc întemeiat a calculat restanța la plata pensiei de întreținere pentru toată perioada anterioară, pornind de la salariul mediu pe ţară existent la momentul determinării restanţei – anul 2022.

39. Totodată, Colegiul, apreciază critic argumentul recurentului cu privire la neincluderea sumelor achitate, accentuând că acestea au fost achitate după emiterea încheierii contestate.
40. În același timp, Colegiul respinge ca neîntemeiate criticile recurentului cu privire la termenul de executare a documentului executoriu, or, procedura de executare reprezintă în sine un mecanism de realizare a drepturilor creditorului recunoscute print-un document executoriu prezentat spre executare și anume creditorul poate invoca nerespectarea termenelor de plată a pensiei de întreținere și nici de cum debitorul, mai mult că anume ultimul este obligat de executarea documentului executoriu.
41. Din considerentele expuse supra, instanța de recurs consideră încheierea instanței de fond întemeiată, deoarece aceasta prevede concret și stabilește legalitatea acțiunilor executorului judecătoresc în privința calculării restanței la plata pensiei de întreținere.
42. Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil consideră că, prima instanță justificat și argumentat s-a pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea înaintată de de Eșanu Grigore împotriva Vozian Veronicăi cu privire la contestarea încheierii executorului judecătoresc Alexeenco Olga.
43. Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalității încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil conchide de a respinge recursul ca neîntemeiat şi de a menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024.
44. În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău-,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul lui Eșanu Grigore, avocatul Pavliuc Ghenadie.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de Eșanu Grigore împotriva Vozian Veronicăi, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Alexeenco Olga, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecătorii Dorin Dulghieru

Ruxanda Pulbere